

Indexy spotřebitelských cen - inflace - listopad 2022

12.12.2022 - Jiří Mrázek, Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně vzrostly o 1,2 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle bydlení a v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v listopadu o 16,2 %, což bylo o 1,1 procentního bodu více než v říjnu.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně vzrostly spotřebitelské ceny v listopadu o 1,2 %. V oddíle bydlení se zvýšily především ceny zemního plynu o 14,1 %, elektřiny o 3,9 %, tepla a teplé vody o 5,5 % a tuhých paliv o 4,4 % (více informací k indexu cen elektřiny: Poznámka). V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje byly vyšší zejména ceny ovoce o 4,9 %, vajec o 11,2 %, chleba o 3,1 %, brambor o 14,5 %, uzenin o 2,3 %, sýrů a tvarohů o 2,6 % a polotučného trvanlivého mléka o 6,2 %. V oddíle odívání a obuv byly vyšší ceny oděvů o 1,6 %. V oddíle stravování a ubytování vzrostly zejména ceny stravovacích služeb o 1,0 %. Na snižování celkové cenové hladiny působily v listopadu především ceny v oddíle doprava, kde klesly ceny pohonných hmot a olejů o 1,7 % a automobilů o 0,6 %. Z potravin byly meziměsíčně nižší zejména ceny zeleniny o 2,9 % a ceny olejů a tuků o 1,8 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 1,8 % a ceny služeb o 0,3 %.

„Spotřebitelské ceny vzrostly v listopadu oproti říjnu o 1,2 % a meziročně o 16,2 %. Celková cenová hladina tedy po měsíční pauze opět zrychlila svůj růst. Částečně k tomu přispěla i loňská nižší srovnávací základna, kdy došlo k odpuštění DPH u cen elektřiny a zemního plynu,“ uvádí Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v listopadu o 16,2 %, což bylo o 1,1 procentního bodu více než v říjnu. Toto zrychlení⁽¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddíle bydlení, kde se částečně projevila loňská nulová DPH u cen elektřiny a zemního plynu. Ceny elektřiny byly vlivem vládních úsporných opatření v listopadu nižší o 23,4 % (v říjnu pokles o 38,2 %) a ceny zemního plynu zrychlily svůj růst na 139,0 % (v říjnu růst o 85,3 %). Naopak v oddíle doprava zmírnil růst cen automobilů na 12,7 % (v říjnu 14,4 %) a cen pohonných hmot a olejů na 14,5 % (v říjnu 21,7 %).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v listopadu největší vliv ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje a ceny v oddíle bydlení. Ceny potravin meziročně vzrostly o 27,1 % (v říjnu o 26,2 %). Vyšší byly zejména ceny mouky o 48,3 %, polotučného trvanlivého mléka o 52,5 %, vajec o 71,9 %, olejů a tuků o 40,8 %, brambor o 42,4 % a cukru o 109,3 %. V oddíle bydlení kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu o 5,8 %, vodného o 5,3 %, stočného o 6,4 %, tuhých paliv o 68,8 % a tepla a teplé vody o 30,2 %. Další v pořadí vlivu (i přes jeho oslabení) byly ceny v oddíle doprava (nárůst o 13,6 %). V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 26,0 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 11,9 % (v říjnu o 14,0 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů a dále cen stavebních prací a cen nových bytů pro vlastní bydlení. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 116,8 %.

(Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 18,5 % a ceny služeb o 12,7 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v listopadu 14,4 % (v říjnu 13,5 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)²⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v listopadu HICP v Česku meziměsíčně o 1,3 % a meziročně o 17,2 % (v říjnu o 15,5 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v listopadu 2022 za Eurozónu 10,0 % (v říjnu 10,6 %), na Slovensku 15,1 % a v Německu 11,3 %. Nejvyšší byla v listopadu v Lotyšsku (21,7 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v říjnu 11,5 %, což bylo o 0,6 procentního bodu více než v září. Nejvíce ceny v říjnu meziročně vzrostly v Estonsku (o 22,5 %) a nejméně ve Francii (o 7,1 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

* * *

Od dubna 2022 jsou nově ve Veřejné databázi souběžně s Rychlou informací zveřejňována data dle základního i podrobného členění klasifikace ECOICOP a spotřebitelské ceny vybraných druhů zboží a služeb.

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-listopad-2022>